

Handhygiendagen 5 maj

WHO:s årliga handhygiendag stödjer personal inom vård och omsorg i arbetet med att förbättra handhygienen.

God handhygien är både en förutsättning för en säker vård och omsorg, och en grund för en säker arbetsmiljö. Genom god handhygien förebygger vi smittspridning och vårdrelaterade infektioner. Samtidigt bromsar vi antibiotikaresistens.

Rena händer räddar liv!

Folkhälsomyndigheten

Användning av handskar

Vårdhygieniska aspekter

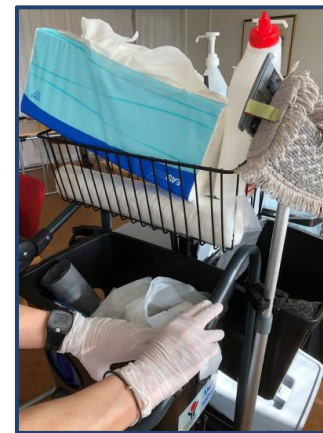
Händer sprider smitta!

I vårdarbete är kontaktsmitta via personalens händer den vanligaste smittvägen

Hur ska vi minska överanvändningen av handskar?

Handskar som används på fel sätt innebär en risk för smittspridning

Handskar blir förorenade och sprider smitta på samma sätt som den rena handen

**Kontaktsmitta
Indirekt, via föremål och ytor**

Handskar kan ge en falsk känsla av att man är ren

Handskar är inte ett sterilt pansar som står emot allt

Bakterier, virus och andra mikroorganismer syns inte

Handskar ska användas

- Vid risk för kontakt med kroppsvätskor

Kroppsvätskor kan innehålla fler bakterier och virus än vad en handdesinfektion kan avlägsna.

- Vid hantering av kemikalier, tex ytdesinfektionsmedel

- Vid arbete med stickande/skärande utrustning.

Vid stick genom handske minskar mängden blod genom att blodet stryks av/fastnar i handsken innan det stickande föremålet sticker in i dina vävnader. 46% av blodet fastnar i handsken om du sticker dig på en kanyl.

- Vid hantering av vissa läkemedel

Ny vårdtagare ➡ nya handskar

Nytt moment ➡ nya handskar

Berör inte omväxlande smutsigt och rent

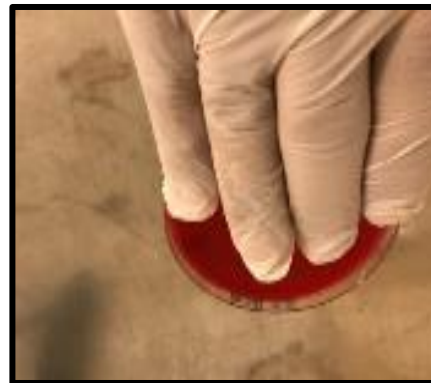
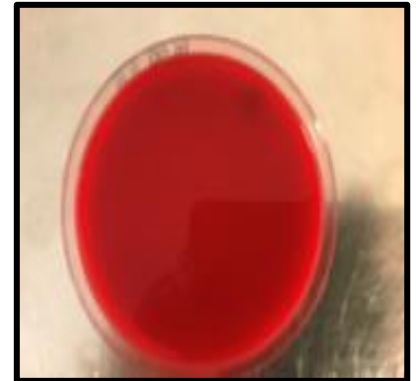
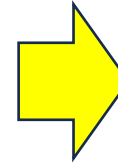
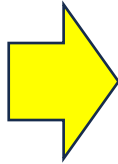
Nyspritade händer som också spritas mellan olika moment är allt som oftast det bästa sättet att förebygga att smitta sprids

Se till att du gör vad du kan för att förebygga att smitta sprids i ditt arbete

Börja här!

Risker med handskar

Planera för vad du ska göra

- Planera för vilken typ av arbetsmoment som ska utföras
- Vilken skyddsutrustning behöver jag?
- Finns risk för kroppsvätskor?
- Riskbedöm - hur kan handskar istället bli en risk för smittspridning?

Förråd

- Här ska **ALDRIG** handskar användas
- Material i förråd ska alltid hanteras med desinfekterade händer
- Syftet är att bibehålla renhetsgraden på produkterna tills dess att det ska användas

Textilförråd

- Här ska **ALDRIG** handskar användas
- Materialet ska även här alltid hanteras med desinfekterade händer
- Textilier hanteras på en vårdenhet 3-4 gånger innan de används, vilket medför risk att de kan vara kontaminerade redan när de når vårdtagaren

Handdesinfektion före och efter användning av handskar

Handdesinfektion före..

Handdesinfektion efter....

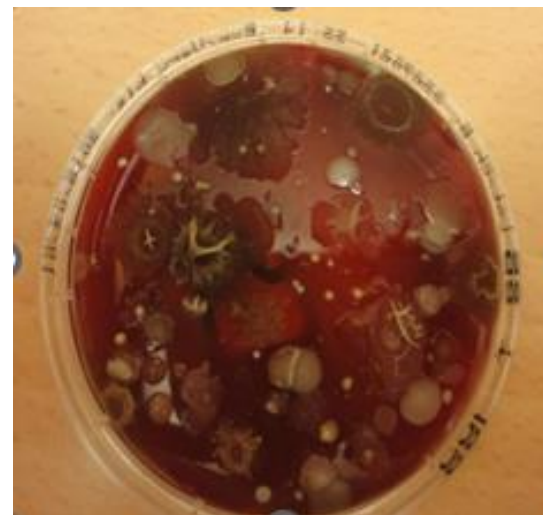

Behålla renhetsgraden på handskar i förpackningen

- För att behålla renhetsgraden som handskar har måste vi sprita våra händer före vi tar på oss handskar? **Gör vi det?**
- En hand som inte är spritad smutsar ner upp till 15 handskar i kartongen när två handskar tas ur förpackningen

Är handskförpackningarna "rena"?

Vi använder handskar felaktigt, dvs vid tillfällen då det inte krävs, alldeles för ofta

Reflektera över vilka få tillfällen handskar faktiskt krävs

SPRITA HÄNDERNA FÖRE!

Vad är risken med att inte sprita händerna innan handskar

Om jag inte spritar händerna innan jag tar på mig handskar

Så lämnas hudbakterier kvar på handskarna

Händerna kontamineras av mikroorganismer på handskens utsida

=

Och du riskerar att sprida smitta vidare med dina händer

REGION
SÖRMLAND

Handskar i kök

- Behövs handskar här?
- Vilka blir riskerna?
- Hur ser du ut på din arbetsplats?
- Tvätta istället händerna med tvål och vatten samt handsprit
- Sprita händerna mellan olika moment

Handskar vid arbetsmoment där det inte finns risk för kroppsvätskor

Hur upplever personen som jag vårdar om jag använder handskar där det inte behövs?

Sammanfattning

- Handskar som används felaktigt ökar risken för smittspridning
- En nydesinfekterad hand är grunden i all vård och omsorg – allt som oftast det allra bästa sättet för att förhindra smittspridning
- Ta hand om dina händer –det är dina arbetsredskap!

Fundera vidare....

- **När och hur används handskar på er enhet?**
- Görs det av slentrian?
- **Spritar vi händerna före och efter? Är vi bättre på något av det och varför?**
- Finns skyddshandskar uppsatta så att de är lätt tillgängliga?

Hur kan vi bli bättre på att använda handskar på rätt sätt?

Handskar JA

Handskar NEJ

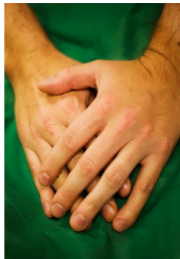

Patientinformation Handhygien

Patientinformation:

Handhygien – Det är viktigt!

Många patienter är på grund av sin sjukdom och/eller genomgången behandling mer känsliga för infektioner medan de är patienter, än de är annars.

Händer

Händerna blir ofta betydelsefulla som bärare av bakterier.
Med händerna flyttas olika smittämnen mellan ytor och människor.

Personalen är utbildad i att förhindra smittspridning, men du kan själv också göra en betydande insats för att skydda dig och dina medpatienter, bland annat genom god handhygien.

"En god handhygien är det enklaste, billigaste och mest effektiva sättet att förhindra smittspridning"

1177
VÅRDGUIDEN

När?

Handhygien är särskilt viktig

- innan du äter, även om det bara är frukt eller godis
- efter toalettbesök, för att undvika att du och andra får i er smittämnen.

Hur?

Handtvätt – efter toalettbesök

och när man känner sig smutsig eller kladdig.

Handdesinfektion – komplettera gärna med handsprit emellanåt.

Kupa handen och fyll den med handdesinfektionsmedel. Gnid in medlet över hela händerna, runt och mellan fingrarna, noggrant, tills händerna känns torra. Använd alltid spritservetten på matbrickan innan du äter.

Antisepsis och desinfektion
Alla kan bära bakterier man inte vill ska spridas. Det är därför viktigt att även din familj och vänner tvättar händerna, både före och efter besöket. De får också gärna använda handdesinfektionsmedel.

1177
VÅRDGUIDEN

Be personalen om hjälp om du själv inte kan utföra handhygien!

[Samverkanswebben](#) / [För vårdgivare](#) / [Smittskydd och vårdhygien](#) / [Kontaktinformation](#)

Kontaktinformation Smittskydd och Vårdhygien

Kontakt Smittskydd:

Tel: 016-10 35 85, välj knappval 1.

E-post: smittskydd@regionsormland.se

Kontakt Vårdhygien:

Tel: 016-10 35 85, välj knappval 2.

E-post: vardhygien@regionsormland.se

Telefontid:

måndag-torsdag kl. 8:00-16:00

fredag kl. 8:00-15:00

